

Izhaja v ponedeljek in petek ob 17.

Stane mesečno po pošti 7 Din, v Celju po raznašalcih dostavljen na 7-50 Din, za inozemstvo 20 Din

Račun pri poštnem čekovnem zavodu št. 10.666.

Novo Doba

Redakcija in uprava: Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1, prtiličje, desno.
Telefon interurban št. 65.
Rokopisi se ne vračajo.
Oglasi po tarifu.

Rokopisi se sprejemajo ob ponedeljkih in petkih brezpogojno le do 10. dopoldne. — Prepisi glede prostora in dneva objave oglasov se uvažujejo le po možnosti.

Štev. 4.

Celje, ponedeljek 9. januarja 1933.

Leto XV.

Ustanovitev okrožnih organizacij JRKD za celjsko in mariborsko okrožje

Ostra zavrnitev prevratnih namer slovenskih punktacij našev

CELJE, 9. januarja.

V Celjskem domu v Celju se se vršil včeraj ustanovni zbor okrožnih organizacij JRKD za mariborsko in za celjsko okrožje.

Zbora, ki sta mu predsedovala predsednika celjske in mariborske sreske organizacije gg. dr. Ernest Kalan in dr. Fran Lipold, so se udeležili odposlanci vseh sreskih organizacij iz nekdanje mariborske oblasti ter številni poslanci in člani banovinskega sveta. Na zboru če bilo zavzeto tudi ostru stališče proti nezaslišane mu početju politikov iz bivše slovenske ljudske stranke, ki so se pridružili znanim zagrebškimi punktacijam, katere zahtevajo, da se smatra vprašanje ureditve naše države še kot odprto in začenja znova reševati. Ogorčenje zastopnikov iz vseh srezov nekdanje mariborske oblasti nad takim pogubonosnim in razdiralnim delom je bilo vsesplošno ter so bili sprejeti zadevno odločilni sklepi.

O zboru je bil izdan naslednji komunike:

Na današnji skupni seji odbora mariborske in celjske okrožne organizacije JRKD, katere so se udeležili zastopniki v mariborskem okrožju organiziranih srezov iz Murske Sote, Dolnje Lendave, Ljutomera, Ptuja, Maribor levi breg in desni breg, Prevalja in Šmarja ter zastopniki v celjskem okrožju včlanjenih sreskih organizacij Brežice, Celje, Gornji grad, Konjice, Laško, Slovenj-gradec in številni narodni poslanci iz teh srezov, sta bila konstituirana celjski in mariborski okrožni odbor JRKD. Za predsednika celjskega okrožnega odbora je bil izvoljen predsednik celjske sreske organizacije dr. Ernest Kalan, za podpredsednika Rudolf Lorber, posestnik in župan v Žalcu ter Franc Trupej, posestnik v Sevnici, za tajnika pa Franc Mravljak, direktor gimnazije v Celju; za ljak, direktor gimnazije v Celju; za podpredsednika mariborske okrožne organizacije je bil izvoljen mariborski župan dr. Franjo Lipold, za podpredsednika Ivan Janžekovič, posest-

nik na Kočakih, in Josip Benko, narodni poslanec v Murski Soboti, za tajnika pa dr. Miloš Vauhnik, tajnik mariborske sreske organizacije.

Sklenjeno je bilo, da sestavljata navedeni predsedstvi obeh okrožnih organizacij svojo skupno eksekutivo. Z ogorčenjem je bila obsojena nečuvna akcija pristašev bivše SLS in so bili teozadevno sprejeti važni sklepi. Po referatih poslancev se je razvila obširna debata, v kateri so sodelovali vsi navzoči. Soglasno je bilo ugotovljeno, da je upravna in finančna dekoncentracija važen pogoj izboljšanja hudih gospodarskih razmer in da je treba širokopoteznega in dolgoročnega gospodarskega načrta. V zvezi s tem se je razpravljalo o državni pomožni akciji in njeni smotreni izvedbi. Ob soglasju vseh navzočih se je poudarjalo, da je le v doslednem sloz- nem delu danc poročstvo za izboljšanje sedanjih težavnih razmer.

Odločen nastop slovenskih županov

V soboto 7. t. m. se je vršil v veliki dvorani Kazine v Ljubljani občni zbor Županske zveze, ki se ga je udeležilo več sto županov in občinskih odbornikov iz vseh krajev Slovenije. Navzoči so bili tudi minister za socialno politiko Ivan Pucelj, minister n. r. Ivan Mohorič, podpredsednik senata dr. Fran Novak, podban dr. Pirkmajer, štiri senatorji in osem narodnih poslancev. Po govoric preglednika Županske zveze župana g. Valentina Babnika iz St. Vida nad Ljubljano, ministra g. Ivana Pucelja in podbana g. dr. Pirkmajerja, ki so bili sprejeti z velikim odobravanjem, se je pred prehodom na dnevni red oglasil k besedi g. dr. Pušenjak iz Slovenske Bistrice in opozoril na tržaški fašistični list »Piccolo« z dne 3. t. m., ki z velikim veseljem poroča pod naslovom »Za slovensko federativno državo«, da se je politična skupina, ki jo vodi dr. Anton Korošec, pridružila v posebnem proglasu zagrebški separatistični resoluciji in da zahteva v okviru federativne Jugoslavije samostojno slovensko državo. Govornik je vprašal predsedstvo Županske zveze, ali mu je o tem kaj znano in ali smatra za potrebno, da danes zbrani župani zavzamejo kako stališče.

Razni drugi župani so povedali, da so čitali slične vesti tudi v nekaterih

drugih listih in da se razpošiljajo na znani način tudi pri nas tajni progla- si, ki nosijo podpis dr. Antona Korošca. Gre za nekake »ljublanske punktacije« po vzorcu zagrebške resolucije. V njih se najprej navajajo točke, ki so pač skupne in svete vsem Slovencem in tudi vsem ostalim Ju- goslovenom, nato se razvija državno- pravni program. Glavna zahteva pro- grama je popolna politična samostoj- nost Slovenije. Da se to doseže, je po- treben nov sporazum s Srbi in Hrva- ti, ki naj bi stvorili državno zvezo v obliki federacije nacionalnih drža- vic, katerih ena bi bila Slovenija. Proglas se izrecno pridružuje zagreb- škimi separatističnim sklepom in se tudi s tem postavlja na blazno stali- šče, da se je treba vrniti glede med- sebojnih odnošajev med Slovenci, Srbi in Hrvati v stanje, kakršno je bilo pred zgodovinskim aktom zedi- njenja dne 1. decembra 1918.

Te ugotovitve so izzvale med zborovalci vihar ogorčenja, saj se vsi trezni Slovenci dobro zavedajo, da bi povratek na leto zmed in kaosa 1918 lahko pomenil konec naše politične in narodne svobode in da bi enako ne- varnost sprožil tudi poskus razkosati Jugoslavijo s pomočjo federacije. Da je temu tako, priča tudi dejstvo, da so poprej o zagrebških in da sedaj o ljubljanskih separatističnih sklepih z največjo naslado poročajo ravno oni tuji listi, ki so vsak dan polni stru- penih napadov na Jugoslavijo. Zbor županov pa je v soboto pokazal, da slovenski narod nima ničesar skup- nega s temi stremljenji, marveč da jih iz vse duše obsoja in zavrača. Pa- dali so ogorčeni medklci z zahteva- mi, naj državna oblast naredi ener- gičen konec večnemu hujskanju in beganju ljudi. Vsi govorniki so tudi zahtevali, da Županska zveza, ki je po svojih članih, županih, gotovo naj- bolj pooblaščen predstavateljica slo- venskega prebivalstva, z jasno in od- ločno resolucijo pove mnenje Sloven- cev. Vsi govori, ki so odločno in ogor- čeno zavračali separatistično akcijo skupine dr. Korošca, so bili sprejeti z burnim odobravanjem.

Zborovalci so soglasno sprejeli na- slednjo

resolucijo:

V času, ko zločinskimi nakanam zunan- jih sovražnikov Jugoslavije daje- jo potuho tudi v domovini nekateri voditelji bivših političnih strank, ki skušajo zlorabiti težko gospodarsko in socialno preizkušnjo našega nara-

da, župani cele dravske banovine, zbrani na občnem zboru Županske zveze v Ljubljani, kot predstavniki vseh Slovencev slovesno in odločno izjavljajo:

I.

1. decembra 1918. smo Slovenci, Hr- vati in Srbi po svobodnem sporazu- mu opolnomočenih narodnih pred- staviteljev definitivno in za vsikdar rešili vprašanje naše državne skup- nosti. Zato o tem vprašanju ne pri- puščamo nikake debate več ter od- ločno odklanjamo lahkomišelnje za- hteve, naj bi se vrnili v kaotično stan- je negotovosti pred 1. decembrom 1918. Obsojamo in pobijamo vsako stremljenje, ki je naperjeno proti na- ši državni skupnosti, zlasti zato, ker vidimo v jugoslovanski državni skup- nosti edino jamstvo za narodni ob- stoj vseh Slovencev ter za neoviran razmah slovenske kulture in vseh drugih panog našega javnega življe- nja. Razkosovanje velike Jugoslavije na več malih samostojnih edinic bi značilo nevarnost za sam obstoj dr- žave ter s tem nevarnost novega su- ženstva Slovencev pod tujim jar- mom, obenem pa tudi nevarnost za težko doseženi evropski mir.

Združitev vseh Slovencev je naj- svetejši ideal ne le vseh Slovencev, marveč ideal vseh Jugoslovenov. Za- to odklanjamo in obsojamo zlorabo tega vzvišenega ideala po posamez- nih politikih v strankarske svrhe.

II.

Izrekamo kralju Aleksandru in njegovemu kraljevskemu domu ne- omajno zvestobo in ljubezen ne le za- to, ker nam to veleva čut hvaležnosti za večne zasluge, ki so si jih pribori- li Karadjordjeviči za osvobojenje in zedinjenje Jugoslovenov, marveč tu- di zato, ker sta kralj Aleksander in njegov dom kot simbol našega narod- nega in državnega edinstva najjači steber in največje jamstvo za obstoj in napredek naše narodne države ter s tem tudi za obstoj in napredek Slo- vencev.

III.

V današnji dobi gospodarske in so- cialne stiske smatramo za najnuj- nejše, da se vse sile združijo k skup- nemu naporu, kako bomo te stiske srečno in čim prej prebrodili. Gospo- darska in socialna preosnova naroda se mora ustvariti s sodelovanjem vseh stanov in slojev na osnovi smo- trenega gospodarskega načrta. Pri tem smatramo zaščito in učvrstitev

ARKADIJ AVERČENKO:

Igralka Irena

Sedel sem v garderobi slovite igral- ke Irene. Čudovita ženska z belimi lehtmi, dražestno oblikovanim vra- tom, krasnimi očmi ... Vzkliknil sem: »Irena, ljubim vas!«

Pridušeno je kriknila, sklenila ro- ke in se obrnila k meni. V trenutku mi je ležala v naročju.

»Ljubljani, kako dolgo sem te ča- kala, svojega dragega. O, ljubim te!«

»Srček moj, spomnila si me nežne- ga dekleta iz »Krizantem«. Tudi ona vzklikne, ko objame svojega drage- ga: »O, ljubim te!«

Najina sreča je bila neskalsjena. Casih sva se sicer mimo grede spo- rekla, toda vselej samo zaradi kake malenkosti.

Na primer: Opazil sem, da gleda v zrcalo, ko jo poljubljam.

»Kaj iščeš v zrcalu, kadar te po- ljubim? V takih trenutkih človek ne sme misliti na zrcalo.«

V zadregi je bila. »Tako nerodno si me objel. Prijel si me okoli vratu, to pa ni prav. Mož mora objeti ženo čez pas.«

Ujezil sem se. Dve uri nisem z njo izpregovoril besede. Potem je prišla sama k meni in me objela.

»Norček, kaj se ježiš zaradi take malenkosti! Rada bi napravila iz te- be zanimivega moža. Hotela bi, da bi bil srečen.«

Te besede so se mi zdele znane. Nekje sem jih že moral slišati. Saj res, pred kratkim so igrali v gleda- lišču dramo »Dnevi življenja«, kjer je imela Irena glavno ulogo. Takrat je morala poljubiti junaka in mu re- či:

»Norček, kaj se ježiš zaradi take malenkosti!« In tako dalje. Človek res ne ve, kje se pri Ireni neha gle- dališče in začenja življenje.

Nekaj časa sem jo natančneje opa- zoval in kmalu sem se prepričal, da ne poznam žene Irene, ampak samo igralko. Zdaj je bila trpeča Neročka iz »Nesrečnice«, zdaj junakinja iz drame »Bolje pozno kakor nikdar«, zdaj lahkoživka iz kake komedije.

Če sem prišel kdaj prepozno do- mov, me ni čakala Irena, ampak ju- nakinja žaloigre, ki je vila roke in tožila:

»Dragi, ne obsojam te! Nikdar te

nisem lovila v svoje mreže, nikoli ni- sem jemala svobode svojemu bližnje- mu. Zdaj vidim, da je samo ena pot iz teh vezi — smrt!«

»Nehaj!« sem vzkliknil. »Saj je to le prizor iz drugega dejanja žaloigre »Živa pokopana«, kjer si igrala Ol- go.«

Otožno se je nasmehnila.

»O, le trpinči me — prosim te le, da me ohraniš v lepem spominu, ko se najini poti za zmirač ločita.«

»Dovolj,« sem ji skočil v besedo, »da te popravim. Reči bi bila mora- la, v dobrem spominu. Ali si že po- zabila svoj samogovor v »Selivkah?«

Žalostno me je pogledala in se raz- jokala, toda na skrivaj se je opazova- la v zrcalu.

Vse skupaj mi je bilo že preneum- no. Pobral sem plašč in šel.

Drugi dan mi je pritekla naproti. Poljubila me je in vzkliknila: »Kaj si res že prišel, moj dragi, stari osli- ček!«

Zvečer je bila v dramskem gleda- lišču neka krstna predstava. Šel sem gledat. V drugem dejanju je igral debel mož prevaranega moža. Irena,

ki je bila na odru njegova žena, mu je pritekla naproti, poljubila ga je in vzkliknila: »Kaj si res že prišel, moj dragi, stari osliček!«

Gledalci so se zakrohotali, te meni ni bilo do smeha.

Danes sem najsrečnejši človek na svetu. Spoznal sem Ireno, pravo, ne- ponarejeno, pristno Ireno. Sedel sem v obednici. Iz kuhinje se je čul Ire- nin glas. Vstal sem, odprl vrata in jel prisluškovati. Ne, saj ni mogoče, saj ni Irena!

Prepirala se je s perico: »To naj bo oprano? To naj bo zli- kano? Kam ste vrgli spet moje svi- lene nogavice? Če ne znate prati, se lotite drugega dela!«

Te besede so mi bile nebeška glas- ba. »Da, to je Irena, prava, resnična Irena!« sem vzkliknil skoraj na glas.

Dragi bralci! Saj poznate najnovej- še drame. Ali se morda v kateri iz- med njih gospodinja tako prepira s svojo perico? Jaz je še ne poznam. Če jo morda vi odkrijete, mi sporo- čite! Morda je Irena tudi tu igrala komedijo?

kmečkega in delavskega stanu za bitno zahtevo gospodarske in socialne politike, ker le potem se bodo mogli harmonično razvijati tudi ostali produktivni sloji.

IV.

Smatramo, da je v interesu vseh slojev našega naroda, pa tudi vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev, da se prenese čim večji delokrog upravnih in vseh javnih poslov na nižje upravne edinice vse do one mere, ki jo dovoljujejo življenjski interesi državne in narodne skupnosti.

Po poročilu tajnika Zveze županov dr. Fuxa o aktualnih problemih občinskih uprav je bila soglasno sprejeta naslednja

resolucija:

1. Župani dravske banovine, zbrani na občnem zboru »Županske zveze v Ljubljani« dne 7. januarja, ugotavljajo, da so postale finančne neprilike občin dravske banovine zaradi velike gospodarske krize, ki povzročajo velik izpad davkov, nevzdržne ter ne morejo več prenesti nobene večje obremenitve, ki bi jo prinesli eventualni novi zakoni, ne da bi se jim istočasno nakazali za to primerni dohodki.

2. Ugotavljajo, da občine le z največjo težavo plačujejo zakonito določeno stanarino in kurjavo učiteljstvu ter pozivajo merodajne faktorje, da delujejo na to, da prevzame to breme država sama.

3. Pozivajo kraljevsko vlado, da čim prej predloži Narodni skupščini zakon, s katerim se ureja razmerje med državnimi in samoupravnimi financami, tako da občine lahko računajo s stalnimi dohodki za svoje proračunske potrebe.

4. Z zakonom o naknadnih in izrednih kreditih k proračunu državnih dohodkov in izdatkov za leto 1932-33 odnosno glede izredne doklade na neposredne davke, ki je dobil veljavnost s 26. decembrom 1932, se je globoko poseglo v obdavčenje novih zgradb, ki so uživale zakonito zajamčene ugodnosti. Povišana davčna stopnja za nove zgradbe pomeni veliko breme za vse one lastnike novih hiš, ki so z velikimi bremenami in z veliko požrtvovalnostjo sodelovali pri reševanju stanovanjske krize. Ugotoviti moramo, da država sama ni niti najmanj pospeševala reševanje stanovanjske krize, ter je počivalo vse to breme na malih ljudeh, ki so zidali na podlagi zakonito zajamčene oprostitve davkov. Predpisi tega zakona pomenijo hud udarec za vse one, ki so zidali nove hiše. Zaradi novih bremen bo opešala stavbna podjetnost, stanarine se ne bodo znižale in posledica bo še večja brezposelnost in še večja nezadovoljnost naroda. Pozivamo zaradi tega vse merodajne faktorje, da delajo na to, da se ti predpisi prej omenjenega zakona takoj ukinejo.

Zastopniki občin so nato iznesli razne želje in nasvete, nakar je podal dr. Fux blagajniško poročilo. Odboru je bila podeljena razrešnica.

Pri volitvi odbora je bil izvoljen dosedanji odbor s predsednikom županom Valentinom Babnikom iz Št. Vida nad Ljubljano, prvim podpredsednikom županom dr. Dinkom Pucem iz Ljubljane in drugim podpredsednikom županom dr. Milanom Goriškom od Sv. Lenarta v Slov. goricah. Na novo sta bila izvoljena v odbor predsednik pododbora za litijski srez Fran Lajovic in predsednik pododbora za gornjegrajski srez g. Žiher.

Zborovanje je bilo vseskozi stvarno in je pokazalo lepe sadove smotrnega enotnega delovanja Županske zveze kot predstavnice vseh slovenskih občin.

Švicarske ure, zlato, srebro, razna darila optika, originalna Zeiss-ova očala, prvorazredna popravilnica. ANTON LEČNIK, MARIŠKA, CELJE, Glavni trg 4.

Profesor. »Kakšno prednost so imeli stari Grki pred nami?« — Učenec: »Ni se jim bilo treba učiti grščine.«

Drzen napad na Sokolstvo

V nedeljo 8. t. m. so v vseh katoliških cerkvah čitali pastirski list, ki na uprav nečuden način napada našo sokolsko organizacijo, ki ji načeluje Nj. Vis. prestolonaslednik Peter. Ta pastirski list je ponoven izbruh intolerance in mržnje gotovih cerkvenih krogov, ki jim vseskozi tolerantni in nacionalni jugoslovenski program Sokola kraljevine Jugoslavije ne gre v račun.

Vsa narodna jugoslovenska javnost z ogorčenjem zavrača ta docela neosnovani in nekvalificirani napad ter zahteva odločnih ukrepov, da se pozovejo krivci na odgovor in da se v bodoče prepreči rovarjenje, ki škoduje vzvišenim in nedotakljivim principom, na katerih je zgrajeno naše narodno in državno življenje.

Delovanje krajevnega odbora UVI v Celju

Na praznik 6. t. m. dopoldne se je v Celju vršil v mali dvorani Narodnega doma v Celju dobro obiskan redni letni občni zbor krajevnega odbora Udruženja vojnih invalidov v Celju. Predsednik krajevnega odbora major v p. g. Orel je po otvoritvi občnega zbora pozdravil navzočega predsednika oblastnega odbora UVI g. Štefeta iz Ljubljane ter ostale udeležence. Nato se je g. Štefeta spomnil lani umrlih članov krajevnega odbora v Celju Miroslava Ogrizka, Alojzija Počivalnika, Franca Schrolla, Alojzija Verdeva, Antona Berka, Mihe Doberška, Jakoba Piška, Ivana Ivanuše in Ludvika Javornika ter članice Antonije Štrovsve in Amalije Pečnakove. Na predlog g. Štefeta je bila poslana vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdravna brzojavka predsedniku Udruženja invalidov kraljevine Jugoslavije g. Božidaru Nediću.

Po odobritvi zapisnika zadnjega občnega zbora je poročal predsednik krajevnega odbora g. Orel, da nimajo invalidi niti pri vojaških oblastvih niti pri invalidskih sodiščih svojega zastopnika. Od več sto prošenj, ki jih je lani poslal krajevni odbor, so bile samo tri ali štiri ugodno rešene. Upravnega odbora seveda ne zadene nobena krivda. Pričakovati je, da bo letos sprejet novi, revidirani invalidski zakon, ki bo izboljšal težki položaj vojnih žrtev.

Tajnik kapetan v pokoju g. Kovač je poročal, da je imel upravni odbor lani 13 rednih in 5 izrednih sej. Zahvalil se je banu g. dr. Marušiču za naklonjenost, ki jo izkazuje vojnim žrtvam. Od prispevkov 34 dobrotnikov in ustanovnikov za zlate in srebrne žeblice za invalidsko zastavo v Beogradu je ostalo 1.798 Din, ki so bili razdeljeni najpotrebnejšim članom. Svečanosti razvitja invalidske zastave v septembru v Beogradu se je udeležila tudi invalidska deputacija iz Celja. Krajevni odbor je prejel lani od dobrotnikov 2.055 Din podpor namram 5.580 Din v l. 1931. Pri lanskim invalidskim tomboli je bilo prodanih 5.461 tablic. Tombola se bo vršila tudi letos in bo javnost gotovo zopet z veliko udeležbo pokazala, da ima srce za vojne žrtve. Uradovanje v pisarni krajevnega odbora se vrši trikrat na teden. Lani je izstopilo 90 članov in 29 članic, pristopilo pa 35 novih članov in 25 članic. Krajevni odbor šteje sedaj 404 člane.

Blagajniško poročilo, ki ga je podal g. Kovač, izkazuje 28.734.06 Din dohodkov, 21.590.85 Din izdatkov in prebitka v znesku 7.143.21 Din. Čisti dobiček lanske invalidske tombole je znašal 8.161 Din, podpora oblastnega odbora UVI pa 4.278 Din. Krajevni odbor je naklonil članom 5.436 Din podpor. Na predlog člana nadzornega odbora g. Šoštarca je bil odboru soglasno podeljen absolutorij. Na predlog tajnika g. Kovača je bila mestna občina celjska v zahvalo za stalno podporo imenovana za do-

brotvora krajevnega odbora. Gosp. tajnik je apeliral na vojne žrtve, ki še niso organizirane, da se včlanijo v krajevnem odboru v Celju, čigar delokrog obsega ves celjski srez.

Predsednik oblastnega odbora UVI g. Štefeta je poudaril, da je lepša bodočnost invalidov odvisna od njihove vloge in discipline. Udruženje vojnih invalidov je doseglo lani lepe uspehe v organizatornem pogledu; njegov cilj glede izboljšanja invalidske zakonodaje še ni dosežen, upati pa je, da bosta Narodna skupščina in senat letos sprejela revizijo invalidskega zakona iz leta 1929., kakor ga je predlagalo udruženje. Invalidsko udruženje v dravski banovini je hodilo vedno ravno pot in ni nikoli klonilo. Po težki borbi je postalo udruženje lani zopet svobodno. Invalidi bodo vedno hvaležni Nj. Vel. kralju, ki jim je v znak priznanja lani v septembru poklonil invalidsko zastavo. Udruženje vojnih invalidov se pod novim vodstvom lepo razvija in krepi. Organizacija v dravski banovini je zelo dobro izvedena. V državi je več invalidskih podjetij; v dravski banovini sta ustanovljeni invalidski gospodarski zadrugi in Ljubljani in Trzinu. Zaščita invalidskega vprašanja je samo v reviziji invalidskega zakona. Prevedba invalidov po invalidskem zakonu iz l. 1929. bi morala biti že davno izvedena, a je še nad polovico

invalidov neprevedenih, ker se izvršujejo prevedbe površno in pavšalno. Invalidske zadeve bi se morale izročiti rednemu sodišču. V imenu oblastnega odbora je čestital krajevni odboru v Celju k lepim uspehom v l. 1932. Predlagal je naj se narodno predstavništvo brzojavno naprosi, da bi se čim prej izvedla revizija invalidskega zakona.

V upravni odbor so bili izvoljeni gg. predsednik major v p. Orel, kapetan v p. Kovač, Fröhlich, Oset in Zidarič, za namestnike Dojer, Faktor in Žlender, v nadzorni odbor pa gg. Šoštarac, Likar in Videtič, za namestnika Hudoklin in Ribič. Delegata za oblastno skupščino sta gg. Kovač in Fröhlich.

Pri slučajnostih je bila iznešena zahteva naj se davčni census odpravi. Oblastni odbor naj zahteva revizijo vseh trafik, ki niso v rokah vojnih invalidov, njih vdov ali sirot. Trafike naj se podeljujejo samo vojnim žrtvam, le če teh ni, naj se upoštevajo drugi reflektanti. Krajevni odbor bo zaprosil za dovoljenje, da postavi bencinsko črpalko pred splotjem Mestne hranilnice na Krekovem trgu; tu bi dobila dva invalida zaposlitev. Končno so bile obravnane še razne osebne zadeve.

Občni zbor je potekel v popolni slogi in disciplini.

DOMAČE VESTI

d Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije. Danes praznuje Nj. Vel. kraljica Marije svoj rojstni dan. Rodila se je 9. januarja 1900. kot hčerka romunskega kralja Ferdinanda in kraljice Marije. Dne 8. junija 1922. se je poročila z Nj. Vel. kraljem Aleksandrom. Naš narod globoko ljubi in spoštuje svojo kraljico kot vzorno življensko družico našega kralja, kot izredno skrbno mater treh jugoslovenskih kraljevičev ter kot plemenito podpornico številnih prosvetnih in človekoljubnih akcij. Naš narod danes iskreno želi svoji kraljici, da bi jo Bog ohranil še mnogo, mnogo let v srečo in zadovoljstvo vsega prebivalstva Jugoslavije.

d Polovična vožnja v Maribor in nazaj je dovoljena z rešenjem gosp. ministra za promet št. 107211/32 za vse posetnike Zimskosportnega tedna od 12.—25. januarja. V Maribor se peljete brez vsake legitimacije s celo karto. Pri Putniku ali Sport-Roglič, Grajski trg 1, dobite potrdilo (10 Din) za brezplačen povratek.

d Nove knjige. Nedavno so izšle v založbi Učiteljske tiskarne v Ljubljani tri zanimive nove knjige: »Staroindiske basni, bajke in pravljice«, »Borba zapada in vzhoda« in »Ideali vzgoje«. »Staroindiske basni, bajke in pravljice« (Játaka), ki obsegajo 81 strani in stanejo navadno vezane 38 Din, v platno vezane pa 42 Din, je priredil Josip Suchy po francoskem prevodu iz sanskrita. Ta knjiga je bogato ilustrirana ter bo nudila užitek mladini in odraslim. Knjiga dr. Franca Derganca »Borba zapada in vzhoda« (Ob stoletnici Tyrsevega rojstva) je ponatis članka »Zapadnoevropska in sokolska evgenika« iz slavnostne izdaje »Vestnika českých lékařů« v Pragi z dne 1. julija 1932 z dodatnim predgovorom in pagovorom. Ta knjiga obsega 73 strani in stane 12 Din. Knjižico »Ideali vzgoje« je napisal dr. Fr. Drtina, poslovenil pa jo je dr. Dragotin Lončar. Spis, ki je izšel sedaj že v drugi izdaji, bo dobrodošel zlasti sedaj, ko se uvaja nova šola, učiteljstvu pa tudi staršem. Knjižica obsega 45 strani in stane 8 Din.

d Dunajska vremenska napoved za torek 10. januarja: Sprva oblačno vreme z nadaljnjimi padavinami, na gorah sneg, v nižinah izdaten dež, zlasti v zapadni Avstriji, v vzhodni Avstriji pa najbrž sneg. Splošni vremenski izgledi: Nagla izprememba vremena.

Glasba, čevlji in obleka

so stvari, ki jih ne morete pogrešati. Brez glasbe ni dobre volje, brez dobrih čevljev ter prilagajajoče se obleke pa ni občutka zadovoljnosti. — Vabimo Vas, da nas obiščete. Posodimo Vam gramofon in plošče kakršne želite in kolikor hočete. To bo za Vas dobro voljo. Za Vaš dober izgled pa »Tempo« čevlje in »Rekord« obleko. Oboje na obroke. Kriza s tem še ni rešena. Vendar boste dobro obuti, lepo oblečeni in dobro razpoloženi, a to je za današnje čase glavna stvar. — Torej na svidenje!

Vse na obroke
CELJE, DEČKOV TRG št. 4

Celje in okolica

c Članski sestanek JRKD za mesto Celje, ki bi se imel vršiti v sredo 11. t. m., se preloži zaradi tega, ker se vrši isti dan občni zbor Sokolskega društva v Celju, na sredo 18. t. m.

c Redni letni občni zbor Sokolskega društva v Celju bo v sredo 11. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma.

c Na baletni dan v petek 6. t. m. ob 14. se bo razvil lep sprevid iz vojašnice kralja Petra skozi mesto na Sp. H. dino. V sprevidu, ki ga je otvoril konjenik z državno zastavo, za katerim je korakala celjska železničarska godba, so bili številni oficirji, podoficirji in vojnaki na okrašenih konjih, vozovih, del vojaštva se je podal v sprevidu peš po badnjake. Na povratku so oddali badnjake v vojašnici kralja Aleksandra, v stano vanjih poveljnika polka in poveljnika vojaškega okrožja ter v vojašnici kralja Petra in Oficirskem domu. Sledila je zakuska v Oficirskem domu ob sviranju železničarske godbe.

c Predavanje o vesoljstvu. V četr. 12. t. m. ob 20. bo predaval na Ljudskem vseučilišču v risalnici deške meščanske šole eden naših najuglednejših naravoslovcev, avtor knjig »Materija in energija«, »Ljudska astronomija« i. dr. g. dr. Lavoslav Čermelj iz Ljubljane o vesoljstvu. Gosp. predavatelj nas bo seznanil z današnjim stanjem astronomije in nas povedel v daljne prostore vsemirja, ki si jih človeški um le težko predstavlja. Predavanje bodo spremljale številne skioptične slike.

c Evropska prvakinja Hilda Holovska pride v Celje. Dne 16. ali 17. t. m. pride v Celje evropska prvakinja v umetnem disanju gdč. Hilda Holovska, ki je bila poleti dalje časa na oddihu v restavraciji g. Petriča v Liscach pri Celju. Gdč. Holovska bo nastopila v Celju s produkcijami na ledu. To bo pač izreden sportni dogodek za Celje.

c Napisi na obrtnih in trgovskih lokalih. Mestno načelstvo v Celju

OBRTNIŠKI PLES

V ZNAMENJU ZVEZDE priredi D. J. O. PODR. CELJE

V NARODNEM DOMU

1. II. 1933

EM LILEK :

Slovenski šolniki v Bosni in Hercegovini

za avstro-ogrškega gospodstva od 6. novembra 1879 do 31. oktobra 1918 in za časa naše jugoslovenske vlade od 1. nov. 1918 do 1929.

(Dalje.)

Po maturi je Erik študiral pravo na univerzi v Luvenu (Louvain, Löwen) in Innsbrucku. Namesto da bi se posvetil po dovršenih pravniških študijah uradniškemu poklicu, je stopil v red jezuitov (S. J. = D. J.). Takoj po končani teologiji so ga poslali (1863) v Kaločo v tamošnji kolegij D. J. z gimnazijo in internatom. Na gimnaziji je predaval prirodopis v madžarskem jeziku. Junija 1876 so ga poslali v samostan pri Sv. Andražu v Labodski dolini na Koroškem, da bi tam izpovedoval Slovence. On se je sicer že okrog leta 1850., ko je s svojim bratom stanoval nekaj časa v Gradcu, učil skupaj s svojim bratom slovenščine; poučeval je oba brata mladi Tomaž, poznejši slovenski politik. Ko so ga poslali k Sv. Andražu, je vzel iz samostanske knjižnice Janežičevo slovnico, a z učenjem slovenščine ni šlo naprej; prvič zaradi tega ne, ker ni imel nikogar, s katerim bi se bil v čisti slovenščini razgovarjal; drugič, ker mu ni ugajalo koroško narečje z nemškimi spakami: štrafumem (strafe), viža (Weise), gnada (Gnade), žegnana (gesegnet) itd. Zategadelj je opozoril provincijala na svoje težkoče pri učenju slovenščine. Ta mu je nato odgovoril, naj gre čez zimo v Zagreb k jezuitom. On pa je ostal tam tri leta, do l. 1879.

Iz Zagreba je septembra 1878., ko še okupacija Bosne ni bila končana, napravil izlet v Bosno, ter takrat prvič obiskal Travnik, ki ga je smatral

za najugodnejše mesto za naselje D. J. »Najprej hočemo v Travnik, iz Travnika v Sarajevo, a nato v Zagreb« — to je bil njegov načrt za razširjenje reda jezuitov v Jugoslaviji. Januarja 1882 je prišel Brandis zopet v Travnik in ostal tam od l. 1884. stalno do svoje smrti. Zaslovel je tam kot botanik in ureditelj prirodopisnega kabineta. Prirodopisni kabinet je ponosen na njegovo delo. Česar ni nabral na svojih potovanjih po Bosni, Hercegovini, Dalmaciji in Črni gori, je po večini dobil od javnih muzejev in privatnih prirodoslovcv v zameno za svoje duplikate, zlasti za bogato vlašičko floro, za kukce, polže in rude. Različne stvari so mu tudi poslali misijonarji iz Kitajske, Indije, Afrike in Avstralije. In tako je njegova obsežna naravoslovna zbirka prava znamenitost in ponos Travnika.

Ta zmiraj Bogu vdani, vzorni in učeni redovnik D. J. je umrl 3. marca 1921 v 87. letu svojega življenja, v 66. letu redovništva, v 59. letu mašništva in v 38. letu preživljenega časa v Travniku.*

Poznal sem dobro tega prijatelja Jugoslovenov, kakor tudi o. Hofferja in o. Slaviča, ter vso trojico ohranil v dobrem spominu; saj sem hodil od l. 189k. do 1902. kot član sarajevske maturitetne komisije tudi na maturi v Travnik in tam s Hofferjem in z Brandisom skupaj izpraševal v mešani maturitetni komisiji. O. Slavič je sedel v komisiji kot rektor.

c) Na veliki gimnaziji (zdaj realni gimnaziji) v Mostaru, osnovani 1893:

1. Bedjanič Martin 1893—1900 kot vodja in direktor.
2. Novak Vladimir, š. l. 1910/11 in 1911/12.
3. Reich Slavko 1910—1914.
4. Holeček Peter 1915/16—1918/19.
5. Dolenc Ivan, l. 1932. iz Ljubljane premeščen.

* Tr. sp. 1882—1932.

- d) Na veliki gimnaziji v Tuzli, osnovani l. 1899:
1. Novak Josip 1908/09 in 1909/10 kot vodja.
2. Paternoster 1908—1911 kl. filolog.
3. Kadunc Fran 1911—1914 germanist in kl. filolog.
4. Jošt Anton 1925/26—1928/29 naravoslovec.
- e) Na mali realni gimnaziji v Sarajevu:
- Reich Slavko, po potrebi za časa vojne.
- f) Na ženski gimnaziji v Sarajevu:
- Dr. Fludernik Ignac, dve leti.
- g) Na nižji gimnaziji v Gacku, osnovani po osvobojenju:
- Kadunc Franc 1922/23 in 1923/24 kot direktor.
- h) Na nižji gimnaziji v Derventi, osnovani l. 1912:
- Kadunc Franc 1924—1926 kot direktor.
- i) Na veliki realni v Banjaluki, osnovani 1895, pretvorjeni v realno gimnazijo 1911:
1. Kadunc Franc 1910—1911 kot suplent.
2. Paternoster 1911—1914 kot profesor.
3. Dr. Kotnik Janko 1913—1914 in 1919—1920 kot profesor.
4. Drobné Rudolf 1925—1927 za nemški in latinski jezik.
5. Vimpolšek iz Ljubljane 1932 svojevoljno.
- j) Na veliki realni v Sarajevu, osnovani 1905, pretvorjeni 1922 v »II. gimnazijo v Sarajevu«:
1. Novak Vladimir, prvi učitelj gimnastike 1909/10.
2. Fludernik Ignac 1909—1927.
3. Reich Slavko, po potrebi za časa vojne.
4. Kadunc Franc 1919—1922.
- k) Na medresi (Gazi Husrevbegovi) v Sarajevu:
- Dr. Fludernik Ignac eno leto.
- Ta medresa je od l. 1925. šteta med srednje šole.

Za plesne obleke

krasne Crepe de Chine v različnih barvah meter Din 39. — nudi trdka

Franz Dobovičnik, Celje / manufaktura in industrija preštih odev in perila

razglašajo: Obrtniki in trgovci se opozarjajo na določbe § 128. zakona o obrtnih, ki obravnava napise na obrtnih in trgovskih lokalit. Napisi se morajo najkasneje do 1. marca t. l. spraviti v sklad z zadevnimi predpisi. Proti obrtnikom in trgovcem, ki bi svojih napisov ne spravili v sklad z zakonom o obrtnih, bo mestno načelstvo postopalo kazensko po določenih obrtnega reda.

c) Dvoje nesreč. V četrtek 5. t. m. popoldne je v strojnici v Zvezni tiskarni tiskarski stroj zgrabil 46 letnega strojnika Karla Gučka za desno roko, jo razmesaril v komolcu in odtrgal malo kost. Težko ponesrečenega Gučka so prepeljali z reševalnim avtomobilom v bolnico. — V ponedeljek 9. t. m. zjutraj se je 28 letni Viktor Rebevšek, delavec v Westnovi tovarni v Gaberju, pri klanju prašiča vbodel z nožem v levo roko. Tudi Rebevška so prepeljali v bolnico.

c) Osebnost. Gospod dr. Jože Flajs, sekundarni zdravnik v javni bolnici v Celju, je z odlokom kr. banške uprave imenovan za asistenta. Čestitamo!

c) Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Celju bo imela svoj občni zbor v nedeljo 15. t. m. ob 9. dopoldne v občinski posvetovalnici na Bregu. Dnevni red običajen.

c) Društvo absolventov drž. trgovskih šol v Celju obvešča vse člane in tudi ostale absolvente-nečlane, da se bo vršil v nedeljo 15. t. m. ob 9. dopoldne v hotelu »Evropi« članski sestanek, ki bo združen s strokovnim predavanjem. Odbor prosi za zanesljivo in točno udeležbo.

c) Članski sestanek Društva jugosl. obrtnikov, podružnice v Celju, bo v četrtek 12. t. m. ob 20. v spodnjih prostorih Narodnega doma. Na dnevnem redu so davčne prijave in osnutek obrtniškega zavarovanja.

c) Vsi trgovci v Celju in okolici, ki imajo nakaznice za živila izdane od pomožne akcije za mesec december 1932., se obveščajo, da se bo vršilo izplačevanje teh nakaznic od 10. do 20. t. m. vsak dan od 15. do 17. v uradu celjske borze dela v Razlagovi ulici.

c) 300 Din vredne gozjerje je nekdo ukradel nekemu čevljarju iz izložbene omarice pred delavnico na Mariborski cesti 23.

c) Nova trafika. Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju namerava ustanoviti novo trafiko v Kocenovi ulici 25. Do trafike imajo po invalidskem zakonu in zakonu o monopolih pravico osebe, ki so zaščitene z invalidskim zakonom.

c) Celjsko pevsko društvo poziva vse pevce in pevke, da se zanesljivo udeležijo pevskih vaj, ki bodo v torek 10. t. m. za moški, v sredo 11. t. m. za ženske in v petek 13. t. m. za mešani zbor. V kratkem bo koncert! — Odbor.

c) Dve aretaciji zaradi tatvine. V soboto 7. t. m. je bil v Celju aretiran 20-letni brezposelni čevljarjski pomočnik Josip Vrenko iz šmarnskega okraja, ker je nedavno ukradel nekemu invalidu v Zavodni iz stanovanja 100 Din gotovine in nekaj obleke. Istega dne je bila aretirana 22-letna Barbara J. iz Škofje vasi, ker je osumljena, da je ukradla v Novi vasi sostanovalki 300 Din iz zaklenjenega kovčka.

c) Kolo je bilo ukradeno v soboto 7. t. m. okrog 18. mesarju in gostilničarju g. Josipu Gorenjaku iz veže njegove gostilne na Kralja Petra cesti. Kolo je črno pleskano, znamke »Puch« in vredno 800 Din. Tat je znan, a ga še niso izsledili.

c) Trgovske knjige, registratorje, pisarniške potrebščine priporoča Karl Goričar vdova, Celje. Za pust: Lampijoni, konfeti, serpentine, servijete.

c) Najditelj, ki je 4. t. m. okrog 17.30 našel pri poštni blagajni rjave usnjate rokavice, se prosi, da jih event.

proti odškodnini vrne v davčni upravi, soba št. 2.

c) Izguba in najdba. Dne 8. t. m. okrog 16. je bila na poti od kralja Petra ceste do Miklavškega hriba izgubljena 1500 Din vredna ovratna verižica iz koravd, 5. t. m. pa je bila v neki veži na Glavnem trgu najdena zlata ženska ovratna verižica.

Tekme in tečaji Smučarskega kluba v Celju

Dne 2. februarja medklubska smučarska tekma na progi Celjska koča — Store (km 13) za vse člane, verificirane pri JZSS.

Dne 5. februarja medklubska skakalna tekma na novi skakalnici v Liscah pri Celju. Pravico starta imajo vsi verificirani tekmovalci JZSS.

Od 1. do 5. februarja štirimesečni smučarski tečaj za izvežbane smučarje pri Celjski koči.

Od 1. do 5. februarja štirimesečni tečaj za začetnike pri restavraciji g. Petrička v Liscah.

Razpis glede tekem in natančnejša navodila glede tečajev slede v kratkem.

Z odlokom g. ministra za promet je dovoljena od 1. do 6. februarja polovična vožnja v Celje za vse vlake v naši državi.

PLES 1933

Crepe de Chine v vseh barvah v izborni kvaliteti po Din 39. — meter dobite pri tv. Vegi & Bevc, Celje, Glavni trg

PIERRE BENOIT:

KÖNIGSMARK

Zgodovinski roman Poslovenil Boris Rihteršič

Kmalu se je začelo zaostalo drevje redčiti. Prod nami je ležala brezmejna močvirna ravnina, siva in blede zelena. Nad njo je bilo nizko solnce podobno velikim, rožnati krogli.

V majhnem vaškem paviljonu sta nas že čakala dva služabnika in prevzela naše konje. Marçais je imel svojega psa, Dicka, velikega auvergeskega prepelčarja, močnega gobca, ki je sicer gonil bolj daleč, pa se je na klic vselej vrnil. Slokar velike vojvodke, ki je bil črn in rjav ter precej grd, se mi je zdel kakor bi bil pasji brat Tarasa Buljbe.

S kakšno slastjo je spustila uzdo in skočila na tla! Še danes vidim njeno kretnjo, kako je odprla svojo hamerlesko in spustila vanjo dva sivkasta naboja. Še danes slišim mrzli žvenk medij, ki je spolnila v jekleno cev.

... Ko mi je bilo petnajst let, sem izkusil, oborežen s staro puško, tisto brezmejno slast lova po brezmejnih močvirjih. Pozneje, pri vojaki, mi je bilo streljanje premikajočih se poslikanih silhuet igrača v primeri s streljanjem na razkropljene sloke, ki je bilo nekoč moja posebnost.

Severno od Daxa so nepregledna ležišča šote in na njihovem skrajnem koncu siromašni vaši Herm in Gourber. Tja sem prihajal čez jaso, ki so ji rekli »Cible«, ker so tam nekoč streljali cesarski lovci.

47

Lautenburška meglena nižava je bila prav taka. Ravnina, pomešana z mokrim peskom, pokrita s sočno prstjo, polna visoke, rumene, kakor nož ostre trave, ki rani nespretno roko, ko jo hoče razmakniti.

Poznal sem to močvirje, izdajalsko površino zelenega mahu, kotline, porasle z močvirsko travo, to pokrajino, ki je navidez tako dolgočasna, poznal sem njeno pestrost in živali, ki na njej žive.

Kakor lepa lovka z volšanskih močvirij sem poznal tudi ptice teh medlih nižav. Koliko jih je bilo!

Rdeči fazani, ki tekajo skozi visoko travo, da speljejo s sledu tudi najboljši pse in lovce. Ptice, ki obveste lovca, da je zajec blizu, preden se odločijo, da odleto. Uboge, nerodne ptice, ki jim je usojeno, da morajo postati plen.

Brez številna vrst ravnih rac je bilo na močvirju, tistih rac, ki se jeklena krogla od njih odbije, ki lete vrtoglavo v serpentinah. Piskajoče žličarke in plovke, lepkih, rdečih glav.

Koliko je bilo črnih in belih vivkov, srak, ki se hrešče dvigajo pod nebo in se potem spuste naravnost na zemljo, da se umaknejo krogli...

In duževnikov, ki so pomladi tako lepi v svojih zlatih suknjah.

Naposled je bilo dosti močvirskih kraljic, vodnih slok, ki so tako lepe in jih je težko zadeti. Tiste male z zelenimi in višnjevimi progami, ki so manjše od šoje in jim pravijo pri nas »gluharke«. Navadne sloke, ki so podobne prepelčam, le da so bolj mišičaste in bolj redke, in tiste v dve gube, ki sličejo jerebici.

Otožno in rezko zavijajo, lete nezaslišano hitro in se med letom tako nenadoma in nepričakovano obračajo, da je človek pošteno presenečen. Pomeriš na desno. Ko veter razžene dim, vidiš malo ptico, ki izginja v daljave na levi.

Sredi teh hannoveranskih močvirij, ki so tako podobna londaškim, je bila Aurora lautenburška še lepša kakor sredi palače v svečani obleki. Na glavi je imela kučmo iz srebrnega jarčega krzna. Obula si je visoke, lepe škornje in skakljala z lahkoto pastirke po prstenih grudah, ki so se vdajale pod nežnimi koraki. Zolta megla tega ozračja, nasičena z vlago, je metala na njen profil sivkasto vijoličaste reflekse. Marçais je trezno in dobro meril. Mali Hagen je bil razburjen, sprožil je puško vselej prazgodaj. Sicer sem bil spretnjši od obeh, vendar sem bil samo senca v primeri z veliko vojvodko.

Fazane in race je prepustila nam, sama pa se je vrgla na sloke. Počasi se je jelo mračiti nad močvirno nižavo. Obzorje je žarelo v poslednjem soju solnca. V lužah se je svetil nekajšen zelenkast odsev, ki je postal vse temnejši. Po vsakem strelu je šinil iz puške bled, ognjen plamen, ki je postal vse bolj rdeč, čim bolj se je temnelo nebo.

To je bila prava ura za veliko vojvodko. Njen pes je skakal, kakor bi ga bil sam vrag obsedel. Slišali smo, kako se med njegovim lajanjem razletavajo sloke. Nihče jih ni več videl, ne Marçais, ne Hagen, ne jaz. Videla pa jih je Aurora. Vsak njen strel je zbil majhno, sivo ptico.

Kino

Elitni kino Union. Ponedeljek 9. in torek 10. t. m. ob pol 5. in pol 9. krasni zvočni vefilm »Kraljica srca«. V glavni vlogi slovita berlinska operna pevka **Gitta Alpar.** Predigre: Ufin zvočni tednik, Ufin kulturni film in šaloigra. — Prednaznanilo: »Triglavske strmine«. Najnovejši slovenski alpski film.

Mestni kino Celje. Ponedeljek 9. in torek 10. t. m. ob 20.30: »Cesarjeva ljubica«. Izvrstna zvočna opereta. V glavnih vlogah **Liane Haid** in **Walter Janssen.** Predigra: najnovejši Foxov zvočni žurnal.

I. M.:

Ali so Slovani res potomci kratkoglavcev?

Dosihmal se je marsikdo prijel za glavo in tuhtal, jeli so bivali Slovenci že pred Kristovim rojstvom v svoji sedanji domovini, ali pa so jo naselili šele ob koncu šestega stoletja po Kr. To vprašanje, ki je tako kočljivo kakor zagonetka o 900 let starem Metzulemu, se je najbolj trudil rešiti D. Trstenjak z dokazi, da so Slovenci stanovali že v prazgodovinski dobi po zemlji ob Dravi, Savi, Soči in Muri. On trdi celo, da so Salaši, Veneti, Japodi, Liguri, Skordiski, Tauriski (ligurški, karuski, noriški, podunavski in karpatski) slovenske krvi. Tega gesla so se držali tudi Hitzinger, Sila, Šembera, Jan Kollár i. dr.

Znano je, da je svojčas podpolkovnik v. p. D. Žunkovič zaradi njegove knjige »Slaven-das Urvolk Europas« obsodila veda na smrt, ker postavlja tezo, da je oficijelna zgodovina, ki se opira na dejstvo preseljevanja narodov, zašla na čisto zgrešena pota. Preseljevanja narodov sploh ni bilo v tem obsegu; slovanski narodi so živeli na sedanjem ozemlju že davno pred časom, ki so ga določili dosednji zgodovinarji kot čas njihove naselitve v srednji in severozapadni Evropi. Poklicni zgodovinarji so tezo gladko odklonili in označili njegove dokaze za neresne. Žunkovič pa le ni obupal in se je tudi dalje bavil z zgodovinskim preiskovanjem; zaradi tega je moral med vojno pred vojaško sodišče, kjer so mu že pripravljali vislice, naposled so ga pa razrešili vseh vojaških časti.

Zanimivo je, da je dobil Žunkovič v osebi dr. Tume novega somišljenika. Dr. Tuma utemeljuje z novimi argumenti hipotezo, da so Slovenci, katerih ostanek smo mi Slovenci, prarod Srednje Evrope. Tu gre za revolucionarno znanstveno teorijo, in navsezadnje aksiomov v zgodovinski vedi ni. On stoji na stališču, da tega problema ne morejo rešiti sami zgodovinarji, kronisti in tudi ne samo filologi. Treba je poklicati na pomoč vse vede, tako zlasti še geografijo, antropologijo, antropogeografijo, geologijo, sociologijo in druge.

Francoski antropolog Topilard trdi, da je bila Evropa pred kakimi 100.000 leti odtrgana od Azije in združena z Afriko. Po najdbah človeških lobanj prazgodovinske dobe se da sklepati, da sta obstojala že od nekdaj v Evropi dve človeški rasi: dolgoglavci in kratkoglavci. Dolgoglavci (negriti) so segali prvotno vse do Grönlandije, ki takrat še ni bila ledena, pa po vsej celini daleč do končnih ožin Afrike. Po ledeni dobi, v kateri je nastalo Sredozemsko morje in ločilo Evropo od Afrike, dočim se je sedanja ruska ravan pretvorila iz morja v kopno zemljo, so vdrli kratkoglavci iz Azije in polagoma izrinili dolgoglave negrite. Ti mongolski prebivalci so bili - Slovani. Val iz Azije je potisnil na sever Litavce, Romane in Germáne, srednjo Evropo vse do Apeninov pa so zasedli kratkoglavci. Srednja Evropa kaže še danes po večini kratkoglavno raso, dočim bivajo na severu (n. pr. Eskimi) še izraziti dolgoglavci. Podobne teorije razvija tudi Italijan Giuseppe Sergi.

Naši učenjaki so bili preveč pod vplivom germanske znanosti in so se opirali zgolj na nemške metode romanske izsledke pa so prezrli. In vendar je Italija klasičen primer za Topilardovo tezo. Apenini ločijo dve izraziti rasi: južno so potomci negritov, ki še danes naseljujejo Afriko, severno od

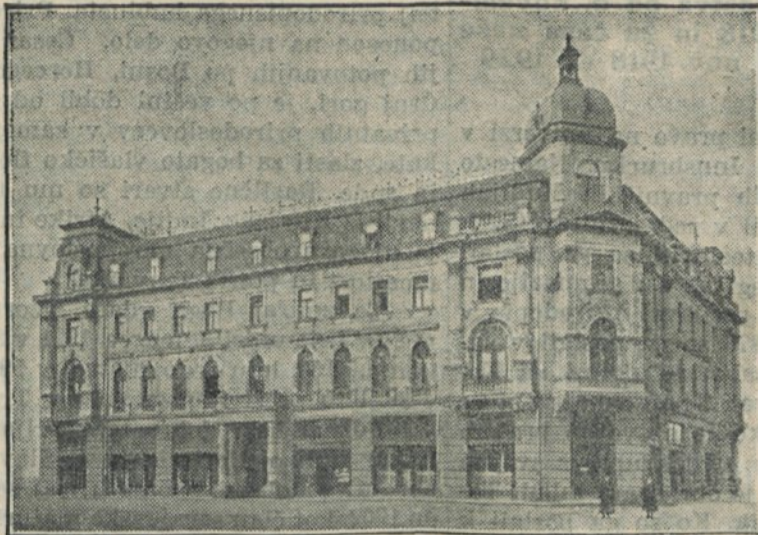
Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad
Din 14.000.000—

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverenje za izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici:
Maribor, Šoštanj

Stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kuhinje, kopalnice in pritiklin, z električno in plinsko napravo ter z vrtom v hranilničnem soplehju v I. nadstropju. Cankarjeva cesta, se ugodno odda. Ponudbe na Mestno hranilnico v Celju.

Apeninov pa žive ostanki Pras ovanov. Antropologija pozna splošno dve evropski rasi: dolgoglavce bele kože, ki se imenujejo homo europeus in kratkoglavce bele kože, ki imajo ime homo alpinus. Sergi trdi, da je imela prastara Evropa dva posebno važna kulturna centra: mediteranskega in severnega, ki je bil praslovanski. Slovani pa so arheološko še premalo preiskovali svojo preteklost. Čehi so ugotovili, da so imeli Slovani 1000 let pr. Kr. svoj kulturni center v sedanjem lužiško-moravskem okrožju.

Malo preiskana je tudi skitska kultura sredi Rusije. Zdi se, da je to bilo slovansko prebivalstvo, ki se je naselilo kmalu po ledeni dobi na izsušenem morskem dnu.

Glede preostrove zgodovine se je v najnovejšem času oglašil Collin Ross, ki v knjigi »Der Wille der Welt« (v zalogi Brockhaus) razpravlja o ideji reformacije zgodovinske vede sploh.

Stanovanja

dve obstoječi iz 4 sob, kuhinje, kopalnice in pritiklin, eno obstoječe iz 2 sob, kabineta, kuhinje in pritiklin, se oddajo takoj. Istotam se odda boljši lokal. Naslov v upravi lista.

5 sobno

stanovanje

primerno tudi za pisarno, se takoj odda. Hranilnica Dravske banovine, Celje.

LEO INKRET INSTALACIJSKO PODJETJE CELJE, DEČKOV TRG 2

popravila — Vestna izvršba — Točna postrežba

Prevzema vsa instalacijska dela, vodovode, hišne instalacije, vsakovrstne črpalne naprave, sanitarne naprave (umivalnice, kopalnice, klosetne naprave) itd., toplotne naprave, etažne in centralne kurjave za hiše, vile, hotele, sole, bolnice i. t. d., kakor tudi vsa v to stroko spadajoča — Zmerne cene — Zahtevajte ponudbe

Franjo Dolžan Celje

kleparstvo, vodovodne inštalacije, strelovodne naprave
Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

Velika pratika! Družinska pratika! KARL GORIČAR V.D.V. CELJE

— KNJIGARNA, ZALOGA UMETNIN IN MUZIKALIJ —
opozarja na bogato zalogo raznih lepih daril

Umetniške razglednice.

Cene izredno ugodne

Brezplačen človekoljuben nasvet

nudimo podpisani vsem članom bivše »VZAJEMNE POMOČI« iz Ljubljane. Vsi prizadeti, ki že posedujejo police te pomožne blagajne, bodisi iz oddelka za posmrtnine ali za doto, naj se bodisi osebno ali pismeno obrnejo na podpisane:

Jakob Gregorec, Ptuj, Vošnjakova ul. 4;
Alojz Leskošek, Celje, Razlagova 5;
Stane Tomažič, Kranj 88;
Leon Sitar, Ljubljana, Baragova 9; ter
Joško Samsa, Dol. Retje 7 p. Vel. Lašče.

Lepo stanovanje

3 sobe, kuhinja, kopalnica, soba za služkinjo, pritikline, se odda s 1. februarjem. Naslov v upravi lista.

Oglašujte!

Lepa prazna soba

na ulico s parketi se takoj odda. Ali pa 2 sobi s kuhinjo in pritiklinami s 1. marcem mirni stranki brez otrok. Naslov v upravi lista.

Pohištvo

kompletna spalnica iz hrastovine, skoro novo, se prodaja. Naslov v upravi lista.

Za veselice

konfete, serpentine, papirnati krožniki, servijeti, lampijoni itd. se dobijo v trgovini

Franc Leskovšek
Celje, Glavni trg 16

Velika izbira raznih keksov, oblatov, čokolade, finih bonbonov, v zalogi tudi lepe rozine, mandlji, orehova jedra, banatska moka in vsak dan sveže čajno maslo pri tv.

Karol Loibner, Celje

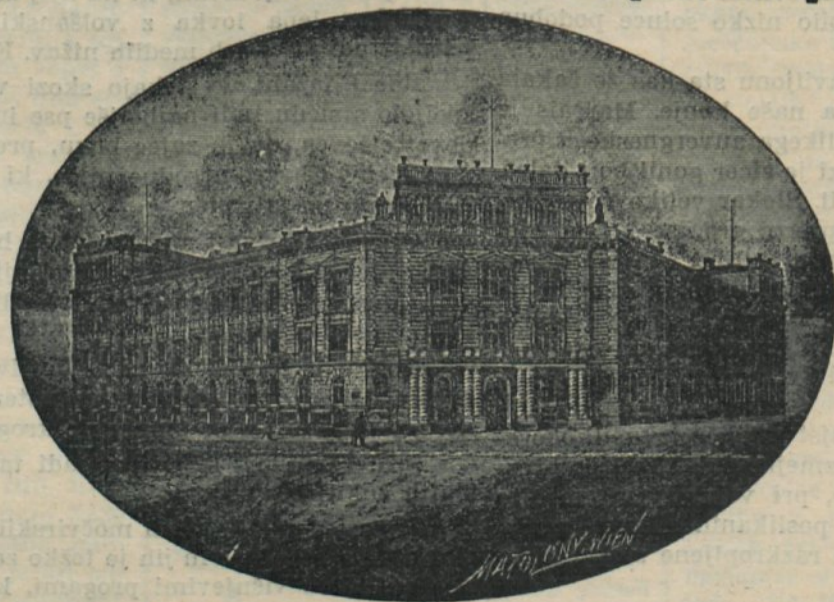
Pri »Zvoncu« — Kralja Petra o. 17.

Najvarneje in najugodneje se nalaga denar pri pupilarno varnem zavodu, ki obstoji že 64 let

Celjska mestna hranilnica

v CELJU, KREKOV TRG (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. Vse prošnje rešuje brezplačno

Za hranilne vloge jamči poleg še mesto Celje z vsem premoženjem in vso davčno močjo